

Brüssel, 15. juuni 2022
(OR. en)

9993/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0393(COD)

COPEN 247
EUROJUST 77
CT 119
ENFOPOL 353
COTER 163
JAI 900
CODEC 929

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	9259/22 + ADD 1
Komisjoni dok nr:	ST 14458/21 + ADD 1
Teema:	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1727 ja nõukogu otsust 2005/671/JSK terrorismijuhtumeid käsitleva digitaalse teabevahetuse osas – Üldine lähenemisviis

Nõukogu (justiits- ja siseküsimused) kiitis 9. juunil 2022 heaks üldise lähenemisviisi eespool nimetatud määruse ettepaneku suhtes.

Nõukogu poolt heakskiidetud tekst on esitatud lisas. Komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused on märgitud paksus kirjas (lisatud tekst) ning läbikriipsutatult (väljajäetud tekst).

Üldine lähenemisviis on volitus seadusandliku tavamenetluse raames toimuvateks läbirääkimisteks Euroopa Parlamendiga.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1727 ning nõukogu otsust 2005/671/JSK terrorismijuhtumeid käsitleva digitaalse teabevahetuse osas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 85,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1727² on asutatud Eurojust ning määratud kindlaks selle ülesanded, pädevus ja funktsioonid.

¹ [....].

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1727 Euroopa Liidu Kriminaalõigusalase Koostöö Ameti (Eurojust) kohta ning millega asendatakse ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 2002/187/JSK (ELT L 295, 21.11.2018, lk 138).

- (2) Nõukogu otsuses 2005/671/JSK³ on sätestatud, et terrorismivastaseks võitluseks on äärmiselt vajalik saada võimalikult täielikku ja võimalikult ajakohast teavet. Otsusega on kohustatud liikmesriikide pädevaid asutusi andma Eurojustile teavet selliste terroriaktide eest süüdistuste esitamise ja süüdimõistmise kohta, mis mõjutavad või võivad mõjutada kahte või enamat liikmesriiki.
- (3) Otsuse 2005/671/JSK ebaühtlase tõlgendamise tõttu ei jagata sellist teavet paraku õigel ajal või ei jagata asjakohast teavet või jäetakse teave üldse jagamata. Eurojustil on aga tarvis piisavat teavet, et teha kindlaks seosed piiriüleste uurimiste vahel.
- (4) Määruse (EL) 2018/1727 kohaselt on üks Eurojusti oluline ülesanne aidata liikmesriikide pädevatel asutustel tagada uurimiste ja süüdistuste esitamise, sealhulgas seoste kindlakstegemise parim võimalik koordineerimine. See võimaldab Eurojustil ettevaatavamalt tegutseda ja liikmesriikidele paremaid teenuseid pakkuda, näiteks võib ta anda soovitusi uurimiste algatamise kohta ning aidata teha kindlaks koordineerimisvajadusi, topeltkaristamise (*ne bis in idem*) juhtumeid ja puudujääke süüdistuste esitamisel.
- (5) 2019. aasta septembris seadis Eurojust otsusele 2005/671/JSK tuginedes sisse Euroopa õiguslase terrorismivastase võitluse registri, mille konkreetne eesmärk on aidata kindlaks teha võimalikud seosed terroriaktides kahtlustatavate isikute vastu algatatud kohtumenetluste vahel ja võimalikud koordineerimisvajadused selliste seoste leidmise korral.
- (6) Kuna Euroopa õiguslane terrorismivastase võitluse register seati sisse pärast seda, kui määrus (EL) 2018/1727 oli juba vastu võetud, ei ole see register tehnilisest aspektist Eurojusti ega õiguslikust aspektist määrusesse (EL) 2018/1727 kuigi hästi integreeritud. Seda olukorda on tarvis parandada.

³ Nõukogu 20. septembri 2005. aasta otsus 2005/671/JSK terroriaktidega seotud teabevahetuse ja koostöö kohta (ELT L 253, 29.9.2005, lk 22).

- (7) Selleks et terrorismi vastu tulemuslikult võidelda, on ülimalt tähtis, et pädevad asutused ja liidu asutused vahetaksid tõhusalt terroriaktide uurimiseks või nende eest süüdistuse esitamiseks vajalikku teavet. Vahetatav teave peaks olema võimalikult täielik ja ajakohane. Terrorismiohu püsimine ning selle nähtuse keerukus ja mitmetahulisus toovad kaasa vajaduse üha intensiivsema teabevahetuse järele.
- (8) Kuna terroriorganisatsioonid on aina sagedamini segatud veel muusse raskesse kuritegevusse, nagu inimkaubandus, uimastikaubandus või rahapesu, on tarvis kontrollida kohtumenetluste raames seoseid ka selliste raskete kuritegudega.
- (9) Eurojusti jaoks on väga oluline saada piisavat teavet, mis aitaks tal teha kindlaks seoseid terroriaktides kahtlustatavate isikute vastu piiriüleselt algatatud kohtumenetluste vahel ning seoseid terroriaktides kahtlustatavate isikute vastu algatatud kohtumenetluste ja Eurojustis töödeldava, muid raskeid kuritegusid käsitleva teabe vahel.
- (10) Selleks et teavet anda, peavad pädevad asutused täpselt teadma, missugust teavet Eurojustile edastada ning millises siseriikliku menetluse etapis ja millistel juhtudel seda teha. See peaks aitama Eurojustile laekuva teabe mahtu märkimisväärselt suurendada.
- (11) Liikmesriikide ametiasutused peavad terroriaktide määratlemisel siseriiklikes õigusnormides lähtuma Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivist (EL) 2017/541⁴.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6).

- (12) Terrorismijuhtumite uurimiste ja terroriaktides kahtlustatavate isikute vastu algatatud kohtumenetluste vaheliste seoste kindlakstegemiseks on ülimalt oluline saada usaldusväärseid identimisandmeid. Tähtnumbrilised andmed, eriti kolmandate riikide kodanike andmed, ei pruugi alati olla täpsed, ning seetõttu peaks olema võimalik vahetada biomeetrilisi andmeid, **kui need andmed on siseriikliku õiguse kohaselt liikmesriikide pädevate asutuste valduses või neid on võimalik neile edastada**. Kuna biomeetrilised andmed on tundlikud ja nende töötlemine mõjutab Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 7 ja 8 sätestatud era- ja perekonnaelu austamise ning isikuandmete kaitse põhimõtte järgimist, **võib selliseid andmeid edastada ainult juhul, kui see on tingimata vajalik andmesubjekti usaldusväärseks tuvastamiseks [...]**.
- (13) Teave seoste kohta muude kohtumenetlustega on kõige vajalikum varases uurimisetapis ning seepärast peaksid pädevat asutused andma Eurojustile teavet niipea, **kui juhtum on siseriikliku õiguse kohaselt suunatud õigusasutusele [...]**. **Olenevalt kohaldatavatest siseriiklikest õigusnormidest võib juhtumi suunamine õigusasutusele toimuda näiteks siis, kui asutust teavitatakse käimasolevast uurimisest, asutus annab loa uurimismeetme rakendamiseks või määrab uurimismeetme, või teeb otsuse süüdistuse esitamise kohta**. Kui liikmesriikide pädevad asutused on seostest juba teadlikud, peaksid nad sellest Eurojustile teada andma.

- (14) Liikmesriikide pädevad asutused peaksid **esitavat teavet korrapäraselt ajakohastama** – see aitaks tagada Euroopa õigusalasest terrorismivastase võitluse registris sisalduvate andmete täpsuse, teha varakult kindlaks seosed ja kanda hoolt selle eest, et peetakse kinni tähtaegadest. Ajakohastatud teave peaks sisaldama uusi andmeid uurimise isiku kohta, otsuseid näiteks eelvangistuse või kohtumenetluse algatamise kohta ning õiguskooostöö taotlusi või kindlakstehtud seoseid muude jurisdiktsioonidega.
- (15) Arvestades terroriaktides kahtlustatavate isikute vastu algatatud kohtumenetluste tundlikku laadi, ei ole liikmesriikide pädevatel asutustel alati võimalik jagada terroriakte käsitlevat teavet kõige varasemas etapis. Selline teavitamiskohustusest kõrvalekaldumine peaks aga jääma erandiks.
- (16) Tundlike andmete vahetamiseks liikmesriikide pädevate asutuste ja Eurojusti vahel ning selliste andmete töötlemiseks kõnealustes asutustes ja Eurojustis, samuti nende kaitsmiseks loata avalikustamise ja küberrünnakute eest, ning ilma et see piiraks tehnoloogia edasist arengut, tuleks kasutada turvalisi sidekanaleid, näiteks nõukogu otsuse 2008/976/JSK⁵ artiklis 9 osutatud turvatud sideühendust või Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) [.../...]⁶ [Määrus õiguslase koostöö digiteerimise kohta] määratletud detsentraliseeritud IT-süsteemi. Andmete turvaliseks vahetamiseks ning side ja andmevahetuse terviklikkuse kaitsmiseks peaks kohtuasjade haldamise süsteem olema selliste turvaliste sidesüsteemidega ühendatud ja vastama rangetele küberturvalisuse standarditele.

⁵ Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/976/JSK Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kohta (ELT L 348, 24.12.2008, lk 130).

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) [.../...], milles käsitletakse õiguslase koostöö digiteerimist ning õiguskaitse kättesaadavust tsiviil-, kaubandus- ja kriminaalasjades (ELT L ...).

- (17) Selleks et tagada ühetaolised tingimused käesoleva määruse rakendamiseks seoses detsentraliseeritud IT-süsteemi sisseseadmise ja kasutamisega juhtudel, mis ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) [...] ⁷ [*Määrus õiguslase koostöö digiteerimise kohta*] hõlmatud, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁸.
- (18) Struktureerimata andmete edastamine nõuab manuaalset sekkumist, tekitab täiendavat halduskoormust ja halvendab teabe võrdlemise tulemuste kvaliteeti. Seepärast peaksid pädevad riiklikud asutused edastama andmed struktureeritud viisil ning täitma seejuures Euroopa koostalitlusvõime raamistikus⁹ kindlaks määratud koostalitlusvõime miinimumnõudeid. Lisaks tuleks andmete edastamine suurimal võimalikul määral automatiseerida, et kahandada riiklike asutuste halduskoormust ning tagada vajalike andmete korrapärane ja kiire esitamine.
- (19) Eurojustil on tundlike isikuandmete turvaliseks töötlemiseks tarvis ajakohastatud kohtuasjade haldamise süsteemi. Uude süsteemi tuleks integreerida ja selles tuleks aktiveerida Euroopa õiguslase terrorismivastase võitluse registri funktsioonid ning süsteem peaks aitama suurendada Eurojusti suutlikkust teha kindlaks seoseid, **kasutades samal ajal reeglina täielikult ära olemasolevaid biomeetriliste andmete võrdlemise mehhanisme nii riiklikul kui ka liidu tasandil.**

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) [.../...], milles käsitletakse õiguslase koostöö digiteerimist ning õiguskaitse kättesaadavust tsiviil-, kaubandus- ja kriminaalasjades (ELT L ...).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁹ <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/european-interoperability-framework>.

- (20) Oluline on säilitada liikmesriigi liikmete kontroll ja vastutus andmete eest, mida nad oma pädevatelt riiklikelt asutustelt saavad. Operatiivseid isikuandmeid ei tohiks vaikumisi teise liikmesriigiga jagada. Operatiivseid isikuandmeid peaks saama jagada ainult siis, kui pädevad riiklikud asutused andmete vahetamist lubavad. Selleks et digiteerida ja kiirendada võimalike seoste edasist uurimist ning tagada samal ajal täielik kontroll andmete üle, tuleks kasutusele võtta töötlemiskoodid.
- (21) Terroristlik tegevus mõjutab **väga** sageli kahte või enam liikmesriiki. Sellel on ka minevikus olnud tugev riikidevaheline komponent. Tänu elektroonilise side kasutamisele ja kättesaadavusele on terroristist kurjategijate piiriülene koostöö aga veelgi tugevnenud. [...]. **Siiski ei pruugi terroriakti piiriülene olemus olla teada hetkel, mil juhtum suunatakse õigusasutusele. Terroriakti piiriülest iseloomu on võimalik tuvastada Eurojusti ristkontrolli abil. Seetõttu on terroriaktide uurimiseks või nende eest vastutusele võtmiseks vaja prokuratuuride vahelist koordineerimist ja koostööd või süüdistuse esitamist ühistel alustel, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 85. Seetõttu tuleks Eurojustiga vahetada teavet terrorismijuhtumite kohta, välja arvatud juhul, kui konkreetsed asjaolud [...] näitavad selgelt, et tegemist on puhtalt riigisisese aktiga.**

(22) Terrorismijuhtumite uurimist ja nende eest süüdistuse esitamist raskendab sageli asjaolu, et eri riikide uurimis- ja süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavad asutused ei vaheta omavahel teavet. **Seetõttu on vaja Euroopa õiguslase terrorismivastase võitluse registris andmete säilitamise tähtaegu pikendada. Lisaks võib võimalus [...] uusi terrorismiga seotud uurimisi varasemate uurimistega võrrelda luua võimalikke seoseid ja tekitada vajaduse koostöö järele. Sellisest võrdlemisest võib ilmned, et ühes liikmesriigis pooleliolevas asjas kahtlustatavat või kohtu alla antud isikut kahtlustati või esitati talle süüdistus teises liikmesriigis lõpetatud juhtumis. Samuti võib see luua seoseid käimasolevate uurimiste või süüdistuste esitamiste vahel, mis muidu oleksid jäänud varjatuks. Nii on see isegi juhul, kui varasemad uurimised lõppesid õigeksmõistmisega või lõpliku otsusega süüdistust mitte esitada. Seepärast on vaja säilitada andmed mis tahes varasemate uurimiste ja mitte ainult süüdimõistvate kohtuotsuste kohta [...]. Seejuures tuleb siiski tagada, et selliseid andmeid töödeldakse üksnes süüdistuse esitamise eesmärgil. Teavet tohib kasutada vaid selleks, et tuvastada seoseid käimasolevate uurimistega ning toetada uurimisi ja süüdistuste esitamist. Kui liikmesriigi pädev asutus otsustab, et nende isikute andmete töötlemine, kes on õigeks mõistetud või kellele süüdistust ei esitatud, ei ole pärast õigeksmõistmise või süüdistuse esitamata jätmise lõplikuks muutumist vajalik, sealhulgas juhtumi eripära või õigeksmõistmise või süüdistuse esitamata jätmise põhjuste tõttu, tuleks need andmed kustutada.**

- (23) Eurojust on sõlminud kolmandate riikidega kaksteist koostöölepingut, mis võimaldavad edastada operatiivseid isikuandmeid ja lähetada kolmandast riigist Eurojusti juurde sideprokurör. Lisaks võimaldab sideprokuröri lähetada ka Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostööleping¹⁰. 2021. aasta märtsis andis nõukogu komisjonile volitused¹¹ pidada läbirääkimisi koostöölepingute sõlmimiseks Eurojusti ja veel kolmeteistkümne kolmanda riigi vahel.
- (24) Määrus (EL) 2018/1727 on kolmandate riikidega toimuva koostöö ja andmevahetuse õiguslik alus, aga see ei sisalda ühtegi normi kolmandatest riikidest Eurojusti juurde lähetatud sideprokuröridega tehtava koostöö ametlike ega tehniliste aspektide kohta, iseäranis selle kohta, millistel tingimustel nad kohtuasjade haldamise süsteemile juurde pääsevad. Õiguskindluse huvides tuleks määrusega (EL) 2018/1727 luua selge õiguslik alus Eurojusti ja kolmandatest riikidest lähetatud sideprokuröride koostööks ja kolmandatest riikidest lähetatud sideprokuröride juurdepääsuks Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemile. Eurojust peaks tehnilise ülesehituse ja sise-eeskirjade kaudu tagama piisavad kaitse- ja turvameetmed andmete ja põhiõiguste kaitseks.
- (25) Selgemaks tuleks muuta pädevate riiklike asutuste ja Eurojusti vahel otsuse 2005/671/JSK ja määruse (EL) 2018/1727 alusel toimuva terrorismijuhtumite alase teabevahetuse suhe. Seepärast tuleks asjaomased sätted otsusest 2005/671/JSK välja jätta ja lisada need määrusesse (EL) 2018/1727.

¹⁰ Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping (ELT L 149, 30.4.2021, lk 10).

¹¹ Nõukogu otsus (EL) 2021/7072, 16. märts 2021.

- (26) Mõne liikmesriigi pädevad asutused on nõukogu otsuse 2008/976/JSK¹² artiklis 9 osutatud turvatud sideühendusega juba liitunud, ent paljud teised ei ole seda veel teinud ega kasuta ka muid turvalisi sidekanaleid. Selleks et liikmesriikidel oleks piisavalt aega oma pädevatele asutustele selline ühendus tagada, tuleks rakendamise jaoks ette näha üleminekuperiood.
- (27) **Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1 ja 2 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt, ja ilma et see piiraks kõnealuse protokoll artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. [...]**
- (28) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (29) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikliga 42 ning ta esitas arvamuse 26. jaanuaril 2022,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

¹² Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/976/JSK Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kohta (ELT L 348, 24.12.2008, lk 130).

Artikkel 1

Määruse (EL) 2018/1727 muutmine

Määrust (EL) 2018[...]/1727 muudetakse järgmiselt.

(1) Artikli 3 lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Eurojust võib abistada ka sellises uurimises ja sellise süüdistuse esitamisel, mis on seotud ainult liikmesriigi ja kolmanda riigi või liikmesriigi ja rahvusvahelise organisatsiooniga, kui kõnealuse kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga on vastavalt artiklile 52 sõlmitud koostööleping või -kokkulepe või kui konkreetsel juhul on olemas oluline huvi sellise abi andmiseks.

Otsus selle kohta, kas ja kuidas osutada õigusabi, jääb üksnes asjaomase liikmesriigi (asjaomaste liikmesriikide) pädeva asutuse pädevusse, kui kriminaalajades vastastikust abistamist käsitlevatest konventsioonidest või muudest rahvusvahelistest lepingutest või siseriikliku või liidu õiguse asjakohastest sätetest ei tulene teisiti.“

(2) Artiklit 20 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige 2a:

„2a. Iga liikmesriik määrab pädeva riikliku pädeva asutuse Eurojusti riigisiseseks kontaktisikuks terrorismiküsimustes. Riigisisene kontaktisik terrorismiküsimustes peab olema õigus- või muu pädev asutus. Kui liikmesriigi õigussüsteem seda nõuab, võib määrata ka mitu asutust. Riigisisel kontaktisikul terrorismiküsimustes peab olema juurdepääs kogu asjakohasele teabele kooskõlas artikli 21a lõikega 1. Ta peab olema pädev sellist teavet koguma ja Eurojustile edastama.“;

b) artikli 20 lõike 8 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Lõikes 7 osutatud eesmärkide täitmiseks tuleb lõike 3 punktides a, b ja c nimetatud isikud ühendada kohtuasjade haldamise süsteemiga vastavalt käesolevale artiklile ning artiklitele 23, 24, 25 ja 34.“

(3) Artiklit 21 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 9 asendatakse järgmisega:

„9. Käesolev artikkel ei mõjuta teisi Eurojustile teabe edastamise kohustusi.“;

b) lõige 10 asendatakse järgmisega: [...]

„10. Liikmesriigi pädev asutus ei ole kohustatud esitama kõnealust teavet, kui selline teave on Eurojustile juba edastatud käesoleva määruse muude sätete kohaselt.“;

(4) Lisatakse artikkel 21a:

„Artikkel 21a

Terrorismijuhtumeid käsitlev teabevahetus

1. Liikmesriikide pädevad asutused teavitavad oma liikmesriigi liiget kõigist käimasolevatest või lõpetatud kriminaaluurimistest, mille üle teevad järelevalvet õigusasutused, samuti süüdistuste esitamisest, kohtumenetlustest ja terroriaktide kohta tehtud kohtuotsustest. **Seda kohustust kohaldatakse niipea, kui juhtum vastavalt siseriiklikule õigusele suunatakse õigusasutustele [...]. Seda kohaldatakse kõigi terroriaktide suhtes, olenemata sellest, kas neil on teadaolev seos mõne teise liikmesriigi või kolmanda riigiga, välja arvatud juhul, kui juhtum mõjutab oma konkreetsete asjaolude tõttu selgelt ainult ühte liikmesriiki.**

2. Lõiget 1 ei kohaldata juhul, kui

- a) teabe jagamine ohustaks käimasolevat uurimist või üksikisiku turvalisust; või**
- b) teabe jagamine oleks vastuolus asjaomase liikmesriigi oluliste julgeolekuhuvidega.**

3 [...]. Käesoleva artikli tähenduses on terroriaktid Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/541* osutatud kuriteod. [...]

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK (ELT L 88, 31.3.2017, lk 6). “

4 [...]. Lõike 1 kohaselt edastatav teave sisaldab III lisa loetletud operatiivseid isikuandmeid ja isikustamata andmeid. **See teave võib sisaldada isikuandmeid vastavalt III lisa punktile d, kui sellised isikuandmed on liikmesriikide pädevate asutuste valduses või neid on võimalik kooskõlas siseriikliku õigusega edastada ja kui nende edastamine on vajalik andmesubjekti usaldusväärseks tuvastamiseks artikli 27 lõike 5 alusel.**

5 [...]. **Kui lõikest 2 ei tulene teisiti**, teavitavad liikmesriikide pädevad asutused oma liikmesriigi liiget viivitamata kõigist [...] muudatustest **lõike 1 kohaselt edastatud teabes** [...].

[...]

6. Liikmesriigi pädev asutus ei ole kohustatud esitama kõnealust teavet, kui selline teave on Eurojustile juba edastatud.

(5) Lisatakse artiklid 22a, 22b ja 22c:

„Artikkel 22a

Turvaline digitaalne side ja andmevahetus liikmesriikide pädevate asutuste ja Eurojusti vahel

1. Käesoleva määruse kohast sidet liikmesriikide pädevate asutuste ja Eurojusti vahel peetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) [.../...]* [*Määrus õiguslase koostöö digiteerimise kohta*] määratletud detsentraliseeritud IT-süsteemi kaudu.

2. Kui lõike 1 kohane teabevahetus ei ole detsentraliseeritud IT-süsteemi kättesaamatuse või erandlike asjaolude tõttu võimalik, vahetatakse teavet kõige kiiremate ja asjakohasemate alternatiivsete vahendite abil. Liikmesriigid ja Eurojust tagavad alternatiivsete sidevahendite usaldusväärsuse ja teabevahetuse samaväärselise turvalisuse taseme.
3. Liikmesriikide pädevad asutused edastavad artiklite 21 ja 21a kohase teabe Eurojustile riiklikest registritest poolautomaatselt ja **komisjoni poolt rakendusaktiga** kindlaks määratud struktureeritud viisil **kooskõlas artiklitega 22b ja 22c [...]. Eelkõige määratakse kõnealuse rakendusaktiga kindlaks III lisa punkti d kohaselt edastatavate andmete vorm.**

* [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) [.../...] õigusosalase koostöö digiteerimise kohta] (ELT L ...).

Rakendusaktide vastuvõtmine komisjoni poolt

1. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, mis on vajalikud käesoleva määruse alusel toimuva teabevahetuse pidamiseks mõeldud detsentraliseeritud IT-süsteemi sisseseadmiseks ja kasutamiseks ning millega nähakse ette järgmine:
 - a) tehniline kirjeldus, millega määratakse kindlaks elektroonilised teabevahetusmeetodid detsentraliseeritud IT-süsteemi jaoks;
 - b) teabevahetusprotokollide tehniline kirjeldus;
 - c) infoturbe eesmärgid ja asjakohased tehnilised meetmed, millega tagatakse minimaalsed infoturbestandardid ja ranged küberturvalisuse standardid teabe töötlemiseks ja edastamiseks detsentraliseeritud IT-süsteemis;
 - d) detsentraliseeritud IT-süsteemi osutatavate teenuste minimaalsed kättesaadavuse eesmärgid ja võimalikud seonduvad tehnilised nõuded;
 - e) liikmesriikide esindajatest koosneva juhtkomitee loomine, et tagada detsentraliseeritud IT-süsteemi toimimine ja hooldamine käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks.
2. Lõikes 1 osutatud rakendusaktid võetakse vastu hiljemalt [*kaks aastat pärast jõustumist*] kooskõlas artikli 22c lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011* tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee oma arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).“;

(6) Artiklid 23, 24 ja 25 asendatakse järgmistega:

„Artikkel 23

Kohtuasjade haldamise süsteem

1. Eurojust loob kohtuasjade haldamise süsteemi II lisas loetletud operatiivsete isikuandmete, III lisas loetletud andmete ja isikustamata andmete töötlemiseks.
2. Kohtuasjade haldamise süsteemi eesmärgid on
 - a) toetada Eurojusti abil toimuvate uurimiste ja süüdistuste esitamise menetluste juhtimist ja koordineerimist;
 - b) tagada turvaline juurdepääs teabele käimasolevate uurimiste ja süüdistuste esitamise menetluste kohta ning sellise teabe turvaline vahetamine;
 - c) võimaldada võrrelda teavet ja teha kindlaks seoseid;
 - d) võimaldada teha operatiiv- ja statistilistel eesmärkidel andmetest väljavõtteid;
 - e) hõlbustada järelevalvet, mille eesmärk on tagada, et operatiivseid isikuandmeid töödeldakse õiguspäraselt ning kooskõlas käesoleva määruse ja kohaldatavate andmekaitse normidega.
3. Kohtuasjade haldamise süsteemi võib ühendada nõukogu otsuse 2008/976/JSK* artiklis 9 osutatud turvatud sidevõrgu ja muu(de) turvalise(te) sidekanali(te)ga kooskõlas kohaldatava liidu õigusega.

4. Oma tööülesannete täitmisel võib liikmesriigi liige töödelda isikuandmeid kooskõlas käesoleva määruse või muude kohaldatavate õigusaktidega konkreetsete juhtumite raames, mille kallal ta töötab.

Ta võimaldab andmekaitseametnikul pääseda juurde kohtuasjade haldamise süsteemis töödeldud isikuandmetele.

5. Operatiivsete isikuandmete töötlemiseks ei tohi Eurojust luua muid automatiseeritud andmefaile kui kohtuasjade haldamise süsteem.

Liikmesriigi liikmed tohivad siiski ajutiselt säilitada ja analüüsida isikuandmeid, et teha kindlaks, kas need andmed on Eurojusti ülesannete raames olulised ja kas neid saab lisada **kohtuasjade haldamise süsteemi**. Kõnealuseid andmeid võib säilitada kuni kolm kuud.

Artikkel 24

Kohtuasjade haldamise süsteemis sisalduva teabe haldamine

1. Liikmesriigi liige säilitab talle käesoleva määruse või muude kohaldatavate õigusaktide kohaselt edastatud teavet kohtuasjade haldamise süsteemis.

Liikmesriigi liige vastutab enda töödeldud andmete haldamise eest.

2. Liikmesriigi liige otsustab igal üksikul juhul eraldi, kas hoida juurdepääs teabele piiratud või võimaldada sellele või selle osadele juurde pääseda teistel liikmesriikide liikmetel, Eurojusti lähetatud sideprokuröridel, Eurojusti volitatud töötajatel või muudel Eurojusti nimel töötavatel isikutel, kes on saanud haldusdirektorilt vajaliku volituse.

3. Artikli 23 lõike 2 punktis c osutatud seose kindlakstegemise korral teatab liikmesriigi liige üldiselt või konkreetselt kõigist piirangutest teabe edasisele käsitlemisele, sellele juurdepääsule ja selle edastamisele.

Artikkel 25

Juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile liikmesriigi tasandil

1. **Artikli 20 lõike 3 punktides a, b ja c osutatud isikutel on juurdepääs üksnes [...]**
 - a) andmetele, mida kontrollib nende liikmesriigi liige[...];
 - b) andmetele, mida kontrollivad teiste liikmesriikide liikmed ja millele nende liikmesriigi liikmel on juurdepääs, välja arvatud juhul, kui andmeid kontrolliv liikmesriigi liige on juurdepääsu andmisest [...] keeldunud.
2. Liikmesriigi liige otsustab käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud piiranguid järgides, millises ulatuses pääsevad **tema liikmesriigis** andmetele ligi artikli 20 lõike 3 **punktides a, b ja c** osutatud isikud [...].
3. **Artikli 21a kohaselt esitatud andmetele võivad riigi tasandil juurde pääseda üksnes Eurojusti riigisisised kontaktisikud terrorismiküsimustes, nagu on osutatud artikli 20 lõike 3 punktis c.**

4. Iga liikmesriik võib pärast konsulteerimist oma liikmega otsustada, et artikli 20 lõike 3 punktides a, b ja c osutatud isikud võivad lõigetes 1–3 sätestatud piirangute piires sisestada kohtuasjade haldamise süsteemi teavet oma liikmesriigi kohta. Sellise sisestuse kinnitab vastav liikmesriigi liige. Rakendamise praktilised üksikasjad määrab kindlaks kolleegium. Liikmesriik teavitab Eurojusti ja komisjoni oma otsusest seoses käesoleva lõike rakendamisega. Komisjon teavitab sellest teisi liikmesriike.

[...]

* Nõukogu 16. detsembri 2008. aasta otsus 2008/976/JSK Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku kohta (ELT L 348, 24.12.2008, lk 130).“;

(7) Artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Eurojust võib töödelda operatiivsete isikuandmete eriliike kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikliga 76. Kui kõnealused muud andmed osutavad tunnistajale või ohvrile käesoleva artikli lõike 2 tähenduses, võtavad otsuse nende töötlemise kohta vastu asjaomased liikmesriikide liikmed.“;

b) lisatakse järgmine lõige 5:

„5. Operatiivsete isikuandmete edastamise korral kooskõlas artikliga 21a võib Eurojust töödelda III lisas loetletud operatiivseid isikuandmeid, mis on seotud järgmiste isikutega:

- a) isikud, kelle kohta on asjaomase liikmesriigi õiguse alusel mõjuvad põhjused arvata, et nad on toime pannud või kavatsevad toime panna Eurojusti pädevusse kuuluva kuriteo;
- b) isikud, kes on sellises kuriteos süüdi mõistetud.

Lisaks ja kui liikmesriigi pädev asutus ei otsusta üksikjuhtumipõhiselt teisiti, võib Eurojust jätkata õigeksmõistetud isikuga seotud operatiivsete isikuandmete töötlemist, et leida seoseid ühelt poolt õigeksmõistmisega lõppenud menetluste ja teiselt poolt muude käimasolevate või tulevaste uurimiste või süüdistuste esitamiste vahel.

Eelmist lõiku kohaldatakse ka selliste operatiivsete isikuandmete suhtes, mis on seotud isikuga, kelle suhtes on tehtud lõplik otsus süüdistust mitte esitada.

[...]

(8) Artiklit 29 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine lõige 1a:

„1a. Eurojust ei säilita kooskõlas artikliga 21a edastatud operatiivseid isikuandmeid kauem kui esimese kohaldatava kuupäevani järgmiste kuupäevade seas:

- a) kuupäev, mil aegumistähtaja alusel aegub süüdistuse esitamine kõikides uurimise ja süüdistuse esitamisega seotud liikmesriikides;
- b) viis aastat pärast kuupäeva, mil kohtuotsus viimases uurimise ja süüdistuse esitamisega seotud liikmesriigis lõplikult jõustus; kaks [...] aastat õigeksmõistmise korral **või süüdistuse esitamata jätmise lõpliku otsuse korral;**
- c) **kuupäev, mil Eurojustile teatatakse liikmesriigi pädeva asutuse otsusest vastavalt artikli 27 lõikele 5.“;**

b) lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmistega:

„2. Käesoleva artikli lõigetes 1 ja 1a osutatud säilitamise tähtaegadest kinnipidamist kontrollitakse pidevalt Eurojusti asjakohase automatiseeritud töötlemissüsteemiga, eelkõige alates hetkest, mil Eurojust oma toetuse lõpetab.

Pärast andmete sisestamist vaadatakse iga kolme aasta tagant läbi ka andmete säilitamise vajadus.

Kui artikli 27 lõikes 4 osutatud operatiivseid isikuandmeid säilitatakse kauem kui viis aastat, teavitatakse sellest Euroopa Andmekaitseinspektorit.

3. Enne mõne lõigetes 1 ja 1a osutatud säilitamise tähtaja möödumist vaatab Eurojust läbi, kas ja kui kaua on operatiivseid isikuandmeid tema ülesannete täitmiseks vaja veel säilitada.

Ta võib erandina otsustada säilitada neid andmeid kuni järgmise läbivaatamiseni. Andmete edasist säilitamist tuleb põhjendada ja põhjused üles märkida. Kui läbivaatamise ajal ei tehta operatiivsete isikuandmete edasise säilitamise otsust, kustutakse need andmed automaatselt.“;

(9) III jakku lisatakse artikkel 54a:

„Artikkel 54a

Kolmandatest riikidest lähetatud sideprokurörid

1. Kolmandast riigist võib sideprokuröri Eurojusti juurde lähetada Eurojusti ja asjaomase kolmanda riigi vahel enne 12. detsembrit 2019 sõlmitud koostöölepingu alusel või siis liidu ja kolmanda riigi vahel ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt sõlmitud rahvusvahelise lepingu alusel, kui sellega on võimaldatud lähetada sideprokurör.

2. Sideprokuröri õigused ja kohustused sätestatakse lõikes 1 osutatud koostöölepingus või rahvusvahelises lepingus või artikli 47 lõike 3 kohaselt kehtestatud koostöökorras.
3. Eurojusti juurde lähetatud sideprokuröridele antakse andmete turvaliseks vahetamiseks juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile.

Operatiivseid isikuandmeid võib kolmandatest riikidest lähetatud sideprokuröridele kohtuasjade haldamise süsteemi kaudu edastada üksnes käesolevas määruses, asjaomase riigiga sõlmitud lepingus või muudes kohaldatavates õigusaktides sätestatud eeskirjade ja tingimuste alusel.

Artikli 24 lõike 1 teist lauset ja artikli 24 lõiget 2 kohaldatakse sideprokuröride suhtes *mutatis mutandis*.

Üksikasjalikud juurdepääsutingimused määrab kindlaks kolleegium.“;

(10) Artiklisse 80 lisatakse lõiked 8, 9 ja 10:

„8. Seni kui uus kohtuasjade haldamise süsteem veel ei toimi, võib Eurojust jätkata ajutistest tööfailidest ja registrist koosneva kohtuasjade haldamise süsteemi kasutamist kuni [käesoleva määruse vastuvõtmise järel möödunud kahele aastale järgneva kuu esimese päevani].

9. Pädevad asutused ja Eurojust võivad jätkata muude kui artikli 22a lõikes 1 osutatud sidekanalite kasutamist kuni [*käesoleva määruse artiklis 22b osutatud rakendusakti vastuvõtmise järel möödunud kahele aastale järgneva kuu esimese päevani*], kui need kanalid ei ole veel nendevaheliseks otseseks teabevahetuseks kättesaadavad.

10. Pädevad asutused võivad jätkata teabe esitamist muul kui artikli 22a lõikes 3 osutatud poolautomaatsel viisil kuni [*käesoleva määruse artiklis 22b osutatud rakendusakti vastuvõtmise järel möödunud kahele aastale järgneva kuu esimese päevani*], kui tehnilisi nõudeid ei ole veel kehtestatud.“;

(11) Lisatakse III lisa:

„III lisa:

- a) teave, mis on vajalik kahtlustatava, süüdistatava või süüdi või õigeks mõistetud isiku tuvastamiseks

kui tegemist on füüsilise isikuga:

- perekonnanimi;
- eesnimi (-nimed)
- **varjunimi;**
- sünniaeg,
- sünnikoht (linn ja riik);
- kodakondsus(ed);
- isikut tõendav dokument (**liik ja number**);

- sugu;
- **elukoht;**

kui tegemist on juriidilise isikuga:

- **ärinimi;**
- **õiguslik vorm;**
- **peakontori asukoht;**

mõlema puhul:

- **telefoninumbrid;**
- **e-posti aadressid;**
- **pangakontode või finantseerimisasutuste kontode üksikasjad;**

b) teave terroriakti kohta:

- süüteo kvalifikatsioon siseriikliku õiguse kohaselt;
- kohaldatav raske kuriteo liik I lisas esitatud raskete kuritegude loetelust;
- seostatus terrorirühmitusega;
- **teave juriidiliste isikute kohta, kes on seotud terroriakti ettevalmistamise või toimepanemisega;**
- terroristlik suunitlus, näiteks džihadism, separatism, vasakpoolsus või parempoolsus;
- juhtumi lühikokkuvõtte;

- c) teave siseriiklike menetluste kohta:
- siseriiklike menetluste seis;
 - vastutav prokuratuur;
 - juhtumi number;
 - ametliku kohtumenetluse algatamise kuupäev;
 - seosed muude asjakohaste juhtumitega;
- d) kahtlustatava tuvastamiseks vajalik **täiendav** teave[...]:
- sõrmejäljeandmed, mis on kooskõlas liikmesriigi õigusega kogutud kriminaalmenetluse käigus;
 - fotod.“.

Artikkel 2

Otsuse 2005/671/JSK muutmine

Otsust 2005/671/JSK muudetakse järgmiselt.

- (1) Artikli 1 punkt c jäetakse välja.
- (2) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:
 - a) lõige 2 jäetakse välja;
 - b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Iga liikmesriik võtab vajalikud meetmed, et tagada asjaomase asutuse kogutud, vähemalt lõikes 4 osutatud ning kahte või enamat liikmesriiki mõjutavate või mõjutada võivate terroriaktide kriminaaluurimist käsitleva teabe edastamine Europolile kooskõlas siseriikliku õiguse ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/794*.¹³

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta määrus (EL) 2016/794, mis käsitleb Euroopa Liidu Õiguskaitsekoostöö Ametit (Europol) (ELT L 135, 24.5.2016, lk 53).“;

- c) lõige 5 jäetakse välja.

¹³ On vaja tagada, et käesolev määrus jõustub enne direktiivi, millega muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK seoses selle vastavusega isikuandmete kaitset käsitlevatele liidu eeskirjadele. Kõnealuse direktiiviga muudetakse 2005. aasta otsust artikli 2 uue versiooni alusel.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja